

Asia: VN/8058/2023

Luonnos ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittujen kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta

Huomiot asetuksen pykälistä

Huomionne asetusluonnoksen 1 §:stä ja liitteistä 1-3.

On sinänsä hyvä asia, että kaavamerkintöjä ja määräyksiä pyritään yhtenäistämään valtakunnan laajuisesti. Asiaan kuitenkin sisältyy riskejä, jotka tulisi huomioida asetusta laadittaessa. Olisi erittäin tärkeää, että kaavoihin pystytään lisäämään myös muita merkintöjä kuin niitä, jotka on esitetty liitteessä. Uudenlaisia merkintöjä tulee väistämättä eteen tulevaisuudessa. Olisi tärkeää, että niitä pystyttäisiin lisäämään vaivattomasti tietokantaan jatkossa.

Huomionne asetusluonnoksen 2 §:ssä esitettyyn vaatimukseen siitä, että kaavassa on noudatettava liitteen 4 mukaista vakiomuotoista kaavamääräyksen ja kaavakohteen esitystapaa ja kaavamääräyksen otsikointia.

On sinänsä on hyvä asia, että kaavamerkintöjä ja määräyksiä pyritään yhtenäistämään valtakunnan laajuisesti. Asiaan kuitenkin sisältyy riskejä, jotka tulisi huomioida asetusta laadittaessa. Asetusluonnoksen 2§:ssä todetaan: "...on noudatettava liitteen 4 mukaisia vakiomuotoisia kaavamääräyksen ja kaavakohteen esitystapaa ja kaavamääräyksen otsikointia." Tämä ilmeisesti tarkoittaa sitä, että uusia merkintöjä ei pystytä keksimään kunnissa. Tulevaisuudessa on erittäin todennäköistä, että eteen tulee kuitenkin uudenlaisia merkintöjä, joita ei vielä tässä vaiheessa voida tietää. Näin ollen olisi erittäin tärkeää, että uusiakin merkintöjä voisi liitteen 4 merkintöjen lisäksi asemakaavoissa käyttää. Lisäksi olisi tärkeää, että uusien merkintöjen käyttöönotto olisi vaivatonta, eikä veisi kohtuuttoman paljon aikaa esimerkiksi merkinnän hyväksymisprosessissa. Jos uusien merkintöjen käyttöönotto vie paljon aikaa, viivästyttää se entisestään asemakaavaprosessia, jota on jo nykyisellään kritisoitu huomattavasti pitkäkestoisuudestaan.

Huomionne liitteessä 4 esitettyihin kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystapoihin.

Turun kaupungilla tehtiin kartoitus mitä yleis- ja asemakaavamerkintöjä kaavakohteista puuttuu. Kohteita puuttuu melko paljon. Suurin osa merkinnöistä on varmasti sellaisia, jotka pystytään yhdistelemällä muuttamaan sopiviksi, mutta osa varmasti tarpeellisia sellaisenaan. Kuten edellä, olisi tärkeää, että merkintöjä voidaan sujuvasti lisätä tarpeen mukaan. Numeroindeksin käyttö

tietosisällön täsmentämiseen on varmasti myös toimiva keino, mutta sekään ei poista todennäköistä tarvetta uusien merkintöjen keksimiseen. Alle on listattu muutama esimerkinomainen huomio esiin nousseista kysymyksistä koskien yleiskaavakohteiden esitystapoja.

Yhdyskuntarakenteen laajenemissuunta -merkintä. Esitetään yhtenä merkintänä ja yhdellä värillä. Meillä käytössä useampia merkintöjä. Mm. vaaleanpunainen ilmaisemaan työpaikkatoimintojen laajenemista. Nykyisessä oppaassa ohjeistetaan näin: "Merkinnän väri määrittyy pääasiallisen tavoitteellisen alueidenkäyttömuodon perusteella." Onko tällainen mahdollinen myös jatkossa?

Pääkäyttötarkoituserkintöjä yhdistettäessä, esimerkiksi palvelualue ja kaupan alue. Kuinka yhdistelmämerkintä tulee nimetyksi/ otsikoitua? Olisiko mahdollista saada ohjeistus, miten esitetään, jos yhdistetään samalle alueelle kaksi käyttötarkoitusta. Esim. PA, RP/V

Onko mahdollista käyttää asemakaavamerkintöjä myös yleiskaavatasolla, jos ne jostain syystä katsotaan tarkoituksenmukaisiksi? (Esim. VP ja AM)

Alue voi sisältää jotain erityistä, joka tulisi saada ilmaistuksi pääkäyttötarkoituserkinnän yhteydessä. Esimerkiksi Maa- ja metsätalousvaltainen alue, jolla on erityistä virkistysarvoa, Kuinka nämä erityisarvot ilmaistaan jatkossa? Onko näissä tapauksissa tarkoitus käyttää indeksiä pääkäyttötarkoituserkinnän yhteydessä ilmaisemaan näitä erityisiä arvoja?

Ympäristömuutosten esitystapa esitetty uudessa oppaassa linjauksille, mutta ei pistekohteille. Onko ympäristömuutosta ilmaisevaa esitystapaa mahdollista käyttää tulevaisuudessa myös pistekohteille?

Kaavamerkinnöissä ei ole kävelyalue merkintää: Kävelyreitti ei ehkä tarkoita samaa asiaa? Koodin nimi jalankulkualue tuntuu sopivammalta. Voiko sitä käyttää myös kaavamääräyksen otsikossa?

Olemme käyttäneet useammassa kaavassamme "Hulevesien kannalta tärkeä säilytettävä ojauma" -merkintää. Tämänlaiselle merkinnälle voisi olla käyttöä myös valtakunnallisesti

Luonnonsuojelua esittelevissä merkinnöissä on käytetty ainoastaan aluemarkintää kohdemarkintää tulisi olla myös mahdollinen.

Huomionne liitteessä 4 esitettyihin kaavamääräyskoodien yhdistelmiin ja kaavamääräyksen muodostamisen periaatteisiin liittyen.

Merkintöjen yhdistäminen on varmasti tärkeä ja kohtuullisen selkeä tapa muodostaa uudenlaisia käyttötarkoituksia, mutta asia herättää kuitenkin esimerkiksi kysymyksen siitä, miltä yhdistelmämerkintä tulee näyttämään kartalla. Numeroindeksin käyttö on varmasti hyvä tapa lisätä merkinnän tietosisältöä, mutta sekin herättää kysymyksiä. Miten indeksi määräytyy? Onko asia kuntakohtainen vai valtakunnallinen?

Yleiset huomionne liitteestä 4.

Jos liitteen 4 tyyppisiä uusia merkintöjä ei pystytä lisäämään myöhemmin kaavoihin tullaan tulevaisuudessa olemaan vaikeuksissa. Uudenlaisia merkintöjä tulee väistämättä eteen tulevaisuudessa.

Yleiset huomionne asetuksesta

Yleiset huomionne luonnoksesta ympäristöministeriön asetukseksi yhteentoimivassa tietomallimuodossa laadittavien kaavojen kaavamääräysten ja kaavakohteiden esitystavasta.

On sinänsä on hyvä asia, että kaavamerkintöjä ja määräyksiä pyritään yhtenäistämään valtakunnan laajuisesti. Asiaan kuitenkin sisältyy riskejä, jotka tulisi huomioida asetusta laadittaessa. Olisi erittäin tärkeää, että merkintöjä pystytään lisäämään tulevaisuudessa liitteiden merkintöjen lisäksi kaavoihin. Uudenlaisia merkintöjä tulee väistämättä eteen tulevaisuudessa olisi tärkeää, että niitä pystyttäisiin lisäämään vaivattomasti tietokantaan jatkossa.

Muut huomiot

Muut mahdolliset huomionne.

Mitä tapahtuu ennen muutosta voimassa oleville kaavoille? Entä miten muodostetaan karttapalveluun ajantasakaava? Miten nykyisten kaavojen tiedot saadaan samaan järjestelmään, kun merkinnät ovat erilaisia, kuin uudessa järjestelmässä?

Lappi Jyrki
Turun kaupunki

Linden Anri
Turun kaupunki - Kaupunkiympäristö / Kaavoitus